

Տ. ՄԿՐՏԻՉ Ս. ԱՐՔԵՊՍ. ԱՂԱԽՆՈՒՆԻ
(ՊԱՏՐԻԱՐԲԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴ Ս. ԱԹՈՌՈՅ)

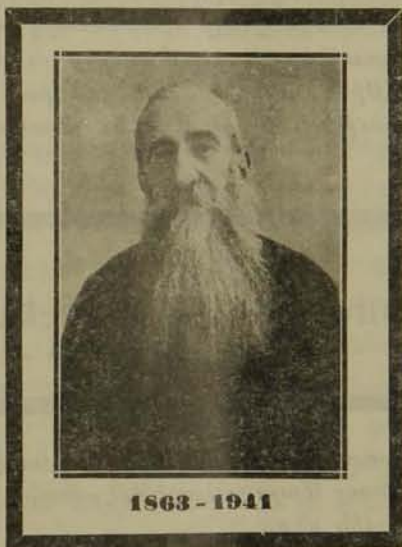
Ոչ եւս է ամենուն համակրանքին արժանացած Աղանունի Սրբազանը: Մեկուսացած իր խուցին մէջ, հակառակ իր յառաջացած տարիքին եւ փափուկ առողջութեան, Սրբազանը տակաւին երկար ապրելու բոլոր յոյսերը կը ներշնչէր: Վերջին ամիսներուն սակայն իր առողջութիւնը զգալիօրէն խանգարուեցաւ, յիշողութիւնը տկարանալ սկսաւ, ընդհանուր քայքայման նշաններ երեւան եկան իր մէջ: Իրեններուն, եւ Ս. Աթոռայ չպակտող խնամքներուն հակառակ, Սրբազանը կնքեց իր մահկանացուն Օգոստոս 24ին, շրջապատուած իր սիրելիներով, եւ միաբանակից եղբայրներով:

Մկրտիչ Արքեպս. Աղանունին ծնած է 1863ին Պարտիզակ, աշակերտած տեղւոյն Ներսիսեան վարժարանին, եղիշէ Դուրեան Վարդապետի տեսչութեան օրով, յետոյ օգնական ուսուցիչ կրօնի եւ թուրքերէն լեզուի նոյն վարժարանին մէջ:

Սարկաւագութեան, ուսուցիչ եղած է Ատափազար եւ Նիկոմիդիա, եւ ձեռնադրուած Նիկոմիդիոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցիին մէջ: Իբր Առաջնորդական Փոխանորդ Նիկոմիդիոյ, վերաշինել տուած է Զէնկիւլէրի Ս. Մինաս եկեղեցին, ժողովրդային նպաստներով: Եղած է Առաջնորդ Քէօթահիոյ եւ Աֆիոն-Գարահիսարի (1895-1905). իր այս պաշտօնավարութեան ընթացքին կառուցանել տրւեց Պատերազմի ընթացքին, 1916ին, ուրիշ վեց եկեղեցականներու հետ Կ. Պոլսէն կը տարագրուի Ս. Յակոբայ վանքը: 1921ին Միաբանական Ժողովոյ որոշմամբ, Միաբան կը ընտրուի Ս. Յակոբայ վանքին, կը նախագահէ Դուրեանը պատրիարք ընտրող Միաբանական Ընդհանուր Ժողովոյն, եւ Ս. Յակոբայ եկեղեցիին մէջ Դուրեանի գահակալութեան առթիւ անոր կը մատուցանէ պատրիարքական ասան, եւ յանուն Միաբանական Ընդհ. Ժողովոյ, ուղերձով մը կը շնորհաւորէ նորընտիր պատրիարքը:

1921էն մինչեւ իր մահը, Դուրեան, Դուշակեան եւ ներկայ Ամեն. Տ. Մեսրոպ պատրիարքի շրջանին վարած է Պատրիարքական Փոխանորդի պաշտօնը, անդամակցելով նոյն ատեն Տնօրէն Ժողովոյ: 1920-1933 դասախօսած է Ժառ. Վարժ.ին մէջ կրօնագիտական, եկեղեցագիտական, բարոյագիտական եւ պատմական նիւթերու շուրջ: Իր գրական արդիւնքներէն ցարդ հրատարակուած են Տղոց Կրօնագիտութիւնը անուն դասագիրքը 1910ին, Միաբանք եւ Այցելուք Հայ Երուսաղեմի, Հայ Վանքեր եւ Ս. Երկի Աւանդութիւնները:

Ունի անտիպ Քրիստոնեական եկեղեցւոյ տեղական տնօրէն ծագումը, եւ ուրիշ

լած է էսկիշէհիւրի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին եւ օծումը կատարած: 1905 - 1912 եղած է Առաջնորդ Եզիպտոսի: 1910ին եպիսկոպոս ձեռնադրուելէն վերջ կը հրաժարի Եզիպտոսի առաջնորդութենէն, եւ Պոլիս վերադառնալով անդամ կ'ընտրուի Կեդրոնական Վարչութեան Կրօն. Ժողովին: 1912-1914 ընկիւ կը նշանակուի Պանորմայի ընտրական գործոց, եւ կը վարէ Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցիին քարոզչութիւնը: Ընդհանուր

բանասիրական եւ պատմական աշխատանքներ, որոնց շուրջ կը շարունակէր իր պրպր-տումները տակաւին իր մահէն քանի մը ամիսներ միայն առաջ:

Օծումը կատարուեցաւ Օգոստոս 25ին Ս. Պատրիարք Հօր ձեռամբ. դամբանա-կան քարոգր խօսեցաւ Արտաւազդ Արքեպս. Միւրմէեան, զրուատիքը ընելով այս համեստ բայց արժանաւոր եկեղեցականին, որուն կիսադարեան կեանքը նուիրումի եւ օգտաշատ գործունէութեան շարք մըն էր կազմած, եւ որուն բանասիրական եւ պատմագիտական պրպրտումներու արդիւնքները կուգան կարեւոր պակաս մը լրացնել այդ մարզերուն վրայ եղած պահանջին:

Աղանուէնի Արքագանը «լցեալ աւուրբք» կը գոցէ իր աչքերը այս կեանքի լոյսին, խաղաղութեան մը մէջ որ իր ամբողջ կեանքը եղաւ:

Ճշմարիտ կրօնականի մը վայելուչ բարբոյլ ապրեցաւ իր բովանդակ կեանքին մէջ: Յոխորտ կեցուածքը եւ սողոսկող մարդահաճութիւնը իսպառ անձանօթ մնացին իր խա-ղաղ եւ անքիծ հոգիին: Անիկա սքանչելիօրէն իր վրայ իրագործել զիտցաւ եպիսկոպոս-սին «անարատ, հեզ, ցած եւ պարկեշտ» լինելու առաքելական պատուէրը:

Մկրտիչ Արքագանը եկեղեցական մըն էր բառին լաւագոյն առումով: Եթէ վար-չական եւ մտաւորական ձիրքերով առաջիններէն չեղաւ նախապատերազմեան մեր վեր-ջին շրջանի եկեղեցականներուն, սակայն իր խաղաղ, հեզ, եւ պարկեշտ կենցաղով եղաւ լաւագոյն ներկայացուցիչը մեր եկեղեցական դէմքերու, եւ իրրեւ այդ, իր աշակերտ-ներու, միաբան եղբայրներու եւ բոլոր զինք սիրող ու ճանչցող բարեկամներու մօրին մէջ կը թողու բարի համբաւ մը, եւ քաղցրութեամբ օծուն յիշատակ մը:

«Սիրոն», Երանաշնորհ Հանգուցեալի միաբանակից եղբայրներուն եւ իր սգազգեաց բրոջ, եւ անոր վշտակիր զաւակներուն եւ մօտաւոր ու հեռաւոր պարագաներուն կը յայտնէ սրտազին ցաւակցութիւն, եւ իր հոգւոյն՝ հանգիստ երանական:

Օրհնութիւն իր անուան եւ յիշատակին:

ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՄԱՅՐԱՊԵՏ ԷԹՄԷՔՃԵԱՆ

6 Հոկտեմբեր 1941 առտուան ժամը 10ին իր մահկանացուն կնքեց Միաբանու-թեանս անդամներէն Հայկանուշ Մայրապետ Էթմէքճեան, 65ամեայ տարիքին, քաղա-քիս Ֆրանսական հիւանդանոցին մէջ:

Հանգուցեալը բոլորն էր Միաբանութեանս անդամներէն Այնթապցի Հոգ. Տ. Յով-հաննէս Վրդ. Էթմէքճեանի, որ երեք տարիներ առաջ իր բրոջ հետ միասին Հայէպէն եկան Միաբանութեանս անդամագրուելով, մին արեղայական վեղար ընդունեց, եւ միւսը մայրապետական բոլ:

Թէեւ կարճ եղաւ մայրապետի իր կեանքը, հազիւ երեք տարի, սակայն հանգուցեալը շնորհիւ իր անհամեմատ բարի եւ քաղցր քնաւորութեան, ամենուն համակրանքն ունէր:

Միաբանութիւնս իր խոր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ իր սգակիր միաբանակից եղբոր՝ Հոգ. Տ. Յովհաննէս Վրդ. Էթմէքճեանի, իր շատ սիրելի բրոջ մահուան համար:

Հանգուցեալը ամուսնացած չէր եւ ամբողջ կեանքը նուիրած էր քահանայ եղբոր ծառայութեան:

Օրհնութիւն իր յիշատակին, եւ խաղաղութիւն իր հոգւոյն: